

Opozorilo: Neuradno prečiščeno besedilo predpisa predstavlja zgolj informativni delovni pripomoček, glede katerega organ ne jamči odškodninsko ali kako drugače.

Neuradno prečiščeno besedilo Pravilnika o specializacijah zdravstvenih delavcev in zdravstvenih sodelavcev obsega:

- Pravilnik o specializacijah zdravstvenih delavcev in zdravstvenih sodelavcev (Uradni list RS, št. 37/04 z dne 15. 4. 2004),
- Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o specializacijah zdravstvenih delavcev in zdravstvenih sodelavcev (Uradni list RS, št. 25/06 z dne 9. 3. 2006),
- Pravilnik o specializaciji iz medicinske biokemije (Uradni list RS, št. 113/06 z dne 6. 11. 2006),
- Pravilnik o specializacijah v fizioterapevtski dejavnosti (Uradni list RS, št. 2/09 z dne 12. 1. 2009),
- Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o specializacijah zdravstvenih delavcev in zdravstvenih sodelavcev (Uradni list RS, št. 9/12 z dne 6. 2. 2012),
- Pravilnik o spremembi in dopolnitvi Pravilnika o specializacijah zdravstvenih delavcev in zdravstvenih sodelavcev (Uradni list RS, št. 82/14 z dne 21. 11. 2014).

PRAVILNIK o specializacijah zdravstvenih delavcev in zdravstvenih sodelavcev

[\(se delno preneha uporabljati\)](#)

[\(se delno preneha uporabljati\)](#)

(neuradno prečiščeno besedilo št. 5)

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Ta pravilnik določa vrste, trajanje in vsebino specializacij zdravstvenih delavcev in zdravstvenih sodelavcev ki imajo izobrazbo, pridobljeno po študijskih programih za pridobitev izobrazbe druge stopnje, oziroma raven izobrazbe, pridobljeno po študijskih programih, ki v skladu z zakonom ustreza izobrazbi druge stopnje, visoko strokovno ali višjo izobrazbo (v nadaljnjem besedilu: specializanti), pogoje in postopke odobritve ter potek specializacije, imenovanje izpitne komisije in način opravljanja specialističnega izpita.

Ta pravilnik se ne uporablja za zdravnike, doktorje dentalne medicine in magistre farmacije.

2. člen

Specializacija je posebna oblika strokovnega izpopolnjevanja in usposabljanja, ki je potrebna za opravljanje zahtevnejših nalog na posameznih ožjih strokovnih področjih zdravstvene dejavnosti.

Potrebe po specializacijah v mreži javne zdravstvene službe vodi Ministrstvo za zdravje (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo) na podlagi podatkov, ki mu jih izvajalci javne zdravstvene službe, poklicne zbornice in strokovna združenja posredujejo do konca oktobra za naslednje leto.

3. člen

Specializacija traja najmanj eno leto in največ štiri leta.

Specializacija, ki traja štiri leta se lahko na predlog glavnega mentorja skrajša za največ šest mesecev.

4. člen

Specializacija obsega pridobivanje teoretičnih znanj in praktično usposabljanje v skladu s programom specializacije in se zaključi s specialističnim izpitom.

5. člen

Vrste, programe specializacij in njihovo trajanje ter potrebno dobo opravljenega dela v zdravstveni dejavnosti določi minister, pristojen za zdravje (v nadaljnjem besedilu: minister) v sodelovanju s pristojnimi strokovnimi združenji ter pristojnimi razširjenimi strokovnimi kolegiji in jih objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

V programu specializacije se določi:

- vsebina in trajanje posameznih delov specializacije,
- obseg znanja in veščine ter druge zahteve, ki jih mora specializant osvojiti do zaključka specializacije.

Program posamezne specializacije se kreditno ovrednoti pri nacionalnem organu za akreditacijo visokošolskih programov.

6. člen

Specializacija se opravlja v enem ali več zdravstvenih zavodih in pri zasebnih zdravstvenih delavcih, ki jih v skladu s pravilnikom o pogojih, ki jih morajo izpolnjevati zdravstveni zavodi ali zasebni zdravstveni delavci za izvajanje programov pripravništva, sekundariata in specializacije (Uradni list RS, št. 25/93, 2/99, 98/99 – ZZdrS in 110/00), pooblasti minister, tako da ima specializant zagotovljeno možnost za pridobivanje potrebnega obsega znanja in veščin določenega ožjega strokovnega področja zdravstvene dejavnosti.

II. ODOBRITEV SPECIALIZACIJE

7. člen

Specializacija se lahko odobri specializantu, ki je opravil strokovni izpit in potrebno dobo dela v zdravstveni dejavnosti v skladu s programom specializacije.

8. člen

Specializacijo odobri minister na predlog delodajalca, kjer je specializant zaposlen, če gre za specializanta, ki ni zaposlen, pa na njegov predlog.

Vlogi iz prejšnjega odstavka je potrebno priložiti dokumentacijo, iz katere je razvidno, da specializant izpolnjuje pogoje za odobritev specializacije iz prejšnjega člena.

9. člen

V odločbi o specializaciji minister določi vrsto specializacije, začetek in glavnega mentorja.

Odločba iz prejšnjega odstavka se pošlje specializantu, delodajalcu oziroma zasebnemu zdravstvenemu delavcu, pri katerem bo specializant v delovnem razmerju, glavnem mentorju in Inštitutu za varovanje zdravja Republike Slovenije.

Specializant prejme poleg odločbe tudi "List specializanta", ki vsebuje bistvene podatke o specializantu in poteku specializacije in je v prilogi tega pravilnika.

10. člen

Na podlagi odločbe iz prvega odstavka prejšnjega člena skleneta specializant in delodajalec pogodbo o medsebojnih pravicah in obveznostih.

11. člen

Ministrstvo vodi evidenco odobrenih in opravljenih specializacij.

III. MENTORSTVO

12. člen

Glavni mentor je odgovoren za podrobno določitev posameznih delov specializacije na podlagi programa specializacije ter za spremljanje in pravilno izvajanje celotne specializacije.

Posamezne dele specializacije vodijo, spremljajo in nadzorujejo neposredni mentorji, ki jih določi glavni mentor.

13. člen

Naloge glavnega mentorja so:

- razporeja specializante na dela in naloge v skladu s programom specializacije,
- usklajuje in nadzira potek specializacije,
- organizira skupinsko obravnavo strokovnih vprašanj,
- usmerja specializante glede uporabe strokovne literature,
- imenuje neposredne mentorje,

- ocenjuje napredovanje znanja specializanta in predlaga podaljšanje določenega dela specializacije, če ugotovi, da specializant v predvidenem času ni pridobil zadostnega obsega znanja in veščin,
- opravlja druge naloge, ki zagotavljajo pridobitev vseh znanj in veščin, ki so potrebne za dokončanje specializacije.

14. člen

Za glavnega mentorja je lahko imenovan fakultetni učitelj ali drug priznan specialist, ki ima najmanj pet let specialističnih izkušenj na področju, za katero se specializant usposablja.

Za neposrednega mentorja je lahko imenovan specialist iste stroke, za katero se usposablja specializant in ima najmanj tri leta specialističnih izkušenj na tem področju.

Ministrstvo določi seznam glavnih mentorjev na predlog fakultet, klinik, inštitutov, razširjenih strokovnih kolegijs in pristojnih strokovnih združenj.

14.a člen

Ne glede na prvi odstavek prejšnjega člena se v primerih, ko se uvede nova specializacija oziroma je na določenem strokovnem področju več specializantov, za glavnega mentorja lahko imenuje zdravstveni delavec z najmanj desetimi leti praktičnih izkušenj po opravljenem strokovnem izpitu na področju, za katerega se specializant usposablja.

Ne glede na drugi odstavek prejšnjega člena se v primerih, ko se uvede nova specializacija oziroma je na določenem strokovnem področju več specializantov, za neposrednega mentorja lahko imenuje zdravstveni delavec z najmanj petimi leti praktičnih izkušenj po opravljenem strokovnem izpitu na področju, za katerega se specializant usposablja.

15. člen

Glavni mentor ima lahko na skrbi hkrati največ tri specializante, neposredni mentor pa največ enega.

16. člen

Plačilo mentorskega dela se opredeli v kolektivni pogodbi.

IV. POTEK SPECIALIZACIJE

17. člen

Potek specializacije po programu iz 5. člena tega pravilnika določita glavni mentor in specializant.

Potek specializacije se vpiše v "List specializanta".

Specializant lahko v času specializacije samostojno opravlja le dela in naloge, za katere je usposobljen, dela in naloge s specialističnega področja pa le pod nadzorom glavnega ali neposrednega mentorja.

18. člen

V čas specializacije se lahko všteva podiplomsko in drugo izobraževanje ter usposabljanje, ki je v skladu s programom ali delom programa določene specializacije.

O skladnosti in priznanju dobe izobraževanja in usposabljanja iz prejšnjega odstavka s programom določene specializacije odloča glavni mentor.

19. člen

Specializantu, ki mu pred potekom odobrene specializacije preneha delovno razmerje pri delodajalcu, za katerega potrebe je bila specializacija odobrena, ta specializacija preneha.

Specializacija se lahko nadaljuje pri drugem delodajalcu po postopku, ki ga določa ta pravilnik.

20. člen

Redni letni dopust se všteva v čas specializacije.

Prekinitve specializacije zaradi bolezni, izrednega dopusta in drugih razlogov, ki skupaj ne trajajo dalj kot dvajset delovnih dni v koledarskem letu, ne podaljšujejo celotnega trajanja specializacije.

Pri daljši odsotnosti zaradi bolezni, porodniškega dopusta ali drugih upravičenih razlogov, se čas specializacije ustrezno podaljša.

O podaljšanju specializacije odloči na predlog glavnega mentorja minister.

V. SPECIALISTIČNI IZPIT

21. člen

Specializant, ki je opravil program specializacije, lahko pristopi k specialističnemu izpitu (v nadaljnjem besedilu: izpit).

22. člen

Prijavo na izpit se pošlje ministrstvu.

Prijavi je potrebno priložiti izpolnjen "List specializanta".

Če je po programu specializacije predvidena pisna naloga, jo mora specializant predložiti izpitni komisiji najmanj štirinajst dni pred izpitom.

23. člen

Minister z odločbo odobri specializantu opravljanje izpita, ko ugotovi, da je pravilno in v celoti opravil program specializacije in druge dogovorjene obveznosti ter mu določi čas in kraj izpita ter izpitno komisijo.

Odločba iz prejšnjega odstavka mora biti specializantu vročena najpozneje trideset dni pred predvidenim datumom izpita.

Odločbo iz prvega odstavka tega člena se pošlje specializantu, glavnemu mentorju, članom izpitne komisije in delodajalcu.

24. člen

Specializant opravlja izpit pred izpitno komisijo.

Predsednika in dva člana izpitne komisije ter zapisnikarja imenuje minister na predlog pristojnega strokovnega združenja izmed glavnih mentorjev tako, da vsaj dva člana izpitne komisije predstavljata področje, iz katerega se opravlja izpit.

25. člen

Izpit je javen in praviloma obsega praktični in teoretični del ter zagovor pisne naloge, če je bila predvidena s programom.

26. člen

O poteku izpita se piše zapisnik, ki ga podpišejo vsi člani izpitne komisije. Zapisnik se pošlje ministrstvu najpozneje v sedmih dneh po končanem izpitu.

27. člen

Uspeh specializanta na izpitu se ocenjuje z "opravil" oziroma "ni opravil". Če specializant pokaže izjemno nadpovprečno znanje, lahko izpitna komisija njegovo znanje oceni z "opravil s pohvalo".

Izpitna komisija odloča z večino glasov.

Predsednik izpitne komisije sporoči specializantu uspeh v prisotnosti vseh članov izpitne komisije in zapisnikarja takoj po izpitu.

28. člen

Če specializant neupravičeno ne pride na izpit ali odstopi od že začetega izpita, se šteje, da izpita ni opravil.

Če specializant ne pride na izpit iz upravičenih razlogov, ki jih odobri izpitna komisija, lahko izpit opravlja v roku, ki ga določi izpitna komisija.

29. člen

Specializant, ki izpita prvič ne opravi, ga ima pravico ponavljati v roku, ki ga določi izpitna komisija. Rok ne more biti krajši od treh mesecev.

Če specializant še tretjič ne opravi izpita, mu izpitna komisija lahko specializacijo podaljša in postavi še druge posebne zahteve.

Če specializant izpita ne opravi tudi po usposabljanju iz prejšnjega odstavka, izpita ne more več opravljati.

29.a člen

Specializant, ki specialističnega izpita ne opravi, se lahko v treh dneh po razglasitvi rezultatov specialističnega izpita pritoži iz naslednjih razlogov:

- če izpit ni potekal v skladu s tem pravilnikom,
- če specializant meni, da je pokazal ustrezno znanje za uspešno oceno.

Obrazloženo pritožbo vloži ali priporočeno pošlje na ministrstvo.

Minister najpozneje v 30 dneh odloči o pritožbi. Če minister ugotovi, da so bile pri specialističnem izpitu kršene določbe tega pravilnika, ga razveljavi in določi, da ga specializant opravlja ponovno.

Odločitev ministra o pritožbi je dokončna.

30. člen

Specializantu, ki je opravil izpit, ministrstvo izda potrdilo o opravljenem specialističnem izpitu in podeli naziv specialista ustrezne specialnosti v skladu s programom specializacije.

Potrdilo je javna listina, ki jo podpišeta predsednik izpitne komisije in minister.

VI. SPECIALIZACIJE ZDRAVSTVENIH DELAVCEV IN ZDRAVSTVENIH SODELAVCEV, KI SO KVALIFIKACIJO ZA OPRAVLJANJE REGULIRANEGA POKLICA PRIDOBILI V TRETJI DRŽAVI OZIROMA V DRUGI DRŽAVI ČLANICI EVROPSKE UNIJE

31. člen

Zdravstveni delavec in zdravstveni sodelavec (v nadaljnjem besedilu: delavec), ki je kvalifikacijo za opravljanje reguliranega poklica, določenega v Seznamu poklicev v zdravstveni dejavnosti (Uradni list RS, št. 82/04 in 110/04-popr.), pridobil v tretji državi, lahko v Republiki Sloveniji opravlja specializacijo pod pogoji in v skladu s postopkom, ki so določeni z zakonom in s tem pravilnikom ter po programu, ki velja za delavca, ki je kvalifikacijo za opravljanje reguliranega poklica, določenega v Seznamu poklicev v zdravstveni dejavnosti, pridobil v Republiki Sloveniji.

Za odobritev specializacije mora delavec, poleg vloge, ministrstvu predložiti:

- dokazilo o zaključenem univerzitetnem oziroma visokošolskem izobraževanju in dokazilo o pravici do samostojnega opravljanja poklica v Republiki Sloveniji,
- izjavo delodajalca oziroma delodajalcev, da je delavec pri njem oziroma pri njih samostojno opravljal delo v zdravstveni dejavnosti,

- potrdilo pooblaščenih izobraževalnih ustanov o uspešno opravljenem preizkusu znanja slovenščine.

Delavec, ki je kvalifikacijo za opravljanje reguliranega poklica, določenega v Evidenci reguliranih poklicev oziroma reguliranih poklicnih dejavnosti v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 44/04), pridobil v drugi državi članici Evropske unije, mora vlogi za odobritev specializacije priložiti odločbo o priznanju kvalifikacije za opravljanje poklica v Republiki Sloveniji, pridobljeno v postopku za priznanje kvalifikacij v skladu z Zakonom o postopku priznavanja kvalifikacij državljanom držav članic Evropske unije za opravljanje reguliranih poklicev oziroma reguliranih poklicnih dejavnosti v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 21/02) in izjavo delodajalca oziroma delodajalcev, da je delavec pri njem oziroma pri njih samostojno opravljal delo v zdravstveni dejavnosti.

VI.A PRIZNANJE SPECIALIZACIJE NA PODLAGI OPRAVLJENEGA DELA

31.a člen

Kadar se uvede nova specializacija, se lahko delavcu prizna specializacija na podlagi opravljenega dela in podeli naziv ustrezne specialnosti v skladu s programom specializacije.

Za priznanje specializacije na podlagi dela lahko zaprosi delavec, ki ima najmanj deset let izkušenj s področja nove specializacije po opravljenem strokovnem izpitu in opravljeno število posegov, določeno s programom specializacije.

O priznanju specializacije iz prejšnjega odstavka odloči ministrstvo na podlagi vloge delavca, ki vsebuje:

1. dokazilo o zaključenem študiju in strokovnem izpitu,
2. dokazilo o izkušnjah s področja nove specializacije,
3. življenjepis, v katerem delavec navede, kje in kako je pridobil znanja in izkušnje, ki jih predvideva program specializacije, za katero je vložil vlogo;
4. seznam posegov, s katerimi dokazuje, da je opravil posege, ki jih zahteva program specializacije, za katero je vložil vlogo.

Delavcu, ki izpolnjuje pogoje iz drugega odstavka tega člena, se izda odločba o priznanju specializacije na podlagi opravljenega dela, in se mu podeli naziv ustrezne specialnosti v skladu s programom specializacije.

Delavec lahko vloži vlogo za priznanje specializacije na podlagi opravljenega dela v dveh letih od uveljavitve programa nove specializacije.

VII. POSEBNE DOLOČBE

32. člen

Pod pogoji iz tega pravilnika se specializacija lahko odobri tudi za potrebe izven javne zdravstvene mreže (volontiranje).

Stroške za specializacijo v teh primerih določi minister na predlog katedre posamezne fakultete ali visoke strokovne šole.

33. člen

Specializantu, ki je opravil specialistični izpit pred 25. junijem 1991 v eni od republik bivše SFR Jugoslavije, se specialistični izpit prizna pod pogoji in po postopku iz tega pravilnika.

Priloga: List specializanta

Pravilnik o specializacijah zdravstvenih delavcev in zdravstvenih sodelavcev (Uradni list RS, št. [37/04](#)) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

»VIII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

34. člen

Specializanti, ki jim je bila odobrena specializacija pod pogoji in po programih, ki so veljali do uveljavitve tega pravilnika in so začeli opravljati specializacijo pred določitvijo novih vrst specializacij po tem pravilniku, nadaljujejo s specializacijo in opravijo izpit pod pogoji iz odločbe o specializaciji.

35. člen

Vrste in programe specializacij ter njihovo trajanje minister predpiše najpozneje v šestih mesecih po uveljavitvi tega pravilnika.

36. člen

Z dnem, ko začne veljati ta pravilnik, preneha veljati Pravilnik o specializaciji delavcev na področju zdravstvenega varstva (Uradni list SRS, št. 5/78, 9/78, 16/82; Uradni list RS, št. 8/98 in 79/00).

37. člen

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o specializacijah zdravstvenih delavcev in zdravstvenih sodelavcev (Uradni list RS, št. [25/06](#)) vsebuje naslednjo končno določbo:

»5. člen

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Pravilnik o specializaciji iz medicinske biokemije (Uradni list RS, št. [113/06](#)) v zvezi z delnim prenehanjem uporabe določb pravilnika določa:

»36. člen

Z dnem, ko začne veljati ta pravilnik, se za specializacijo iz medicinske biokemije preneha uporabljati Pravilnik o specializacijah zdravstvenih delavcev in zdravstvenih sodelavcev (Uradni list RS, št. 37/04 in 25/06).«;

ter vsebuje naslednjo končno določbo:

»37. člen

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Pravilnik o specializacijah v fizioterapevtski dejavnosti (Uradni list RS, št. [2/09](#)) v zvezi z delnim prenehanjem uporabe določb pravilnika določa:

»45. člen

Z dnem, ko začne veljati ta pravilnik, se za specializacije fizioterapevtov preneha uporabljati Pravilnik o specializacijah zdravstvenih delavcev in zdravstvenih sodelavcev (Uradni list RS, št. 37/04 in 25/06).«;

ter vsebuje naslednjo končno določbo:

»46. člen

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o specializacijah zdravstvenih delavcev in zdravstvenih sodelavcev (Uradni list RS, št. [9/12](#)) vsebuje naslednjo končno določbo:

»7. člen

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Pravilnik o spremembi in dopolnitvi Pravilnika o specializacijah zdravstvenih delavcev in zdravstvenih sodelavcev (Uradni list RS, št. [82/14](#)) vsebuje naslednjo končno določbo:

»3. člen

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.